

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 18867/2024
03.10.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа Владимир Лазаревић, адвокат из ..., против тужених ББ, ВВ, мал. ГГ и мал. ДД, чији су законски заступници родитељи ББ и ВВ, сви из ..., а које заступа Душко Вилотијевић, адвокат из ..., ради оспоравања и утврђивања очинства малолетне деце, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 184/24 од 25.04.2024. године, у седници одржаној дана 03.10.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 184/24 од 25.04.2024. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Крагујевцу П2 7/23 од 16.01.2024. године, првим ставом изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев за утврђење да тужени ВВ није отац малолетне ГГ рођене дана ...2021. године у ... и малолетног ДД рођеног дана ...2021. године у Другим ставом изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев за утврђење да је тужилац биолошки отац малолетне ГГ из ... рођене ...2021. године и малолетног ДД из ..., рођеног дана ...2021. године, што би тужени били дужни да признају и да трпе брисање уписа очинства туженог ВВ и упис очинства тужиоца АА у матичну књигу рођених. Трећим ставом изреке одлучено је да свака странка сноси своје трошкове парничног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 184/24 од 25.04.2024. године, првим ставом изреке, одбијене су као неосноване жалбе парничних странака и потврђена пресуда Вишег суда у Крагујевцу П2 7/23 од 16.01.2024. године. Другим ставом изреке одбијен је као неоснован захтев тужених за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правоснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка, погршене примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Испитујући правилност побијане пресуде применом члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11 са изменама и допунама) у вези са чланом 266. став 1. Породичног закона („Службени гласник РС“ број 18/05 са изменама и допунама), Врховни суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности а указивање на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези са чланом 8. ЗПП, суштински се своди на примену члана 407. став 1. тачка 2. ЗПП који је у конкретном случају без утицаја имајући у виду да ревизија није изјављена сходно члану 403. ств 2. тачка 3. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужена ББ и тужени ВВ су у дугогодишњем браку током кога је рођено троје деце: малолетна ЋЋ и малолетни тужени ГГ и ДД. Након рођења малолетне ГГ и ДД дана ...2021. године, као отац малолетне деце у матичну књигу рођених уписан је тужени ВВ, супруг тужене ББ. Независно од постојећих брачних проблема, супружници ББ-ВВ су изјавили да су током трајања брака, а и у периоду зачећа малолетне ГГ и ДД одржавали интимне односе. Тужилац, који је по занимању дипломирани ... и тужена ББ, која је завршила ... факултет, познају се из периода студирања и током брака супружника ББ-ВВ тужилац и тужена ББ су одржавали интимне односе, с тим што је тужена ББ оспоравала да је са тужиоцем имала интимне контакте после 07.02.2020. године. На основу налаза и мишљења вештака медицинске струке утврђен је термин порођаја на основу научног стандарда, док тачан датум овулације није могао бити одређен поуздано, односно није могло бити утврђено на који дан је тачно била овулација, а самим тим и зачеће малолетне ГГ и ДД, при чему се ни сам тужилац није могао тачно изјаснити када је тужена ББ са њим имала интимне односе. Тужиочев навод да му је тужена крајем априла, почетком маја 2020. године рекла да је у другом стању, у супротности је са налазом и мишљењем вештака, према коме је последњи циклус тужене ББ био 30.04.2020. године, а период овулације од 06. до 11. маја 2020. године, што не доводи у питање правну претпоставку да се оцем деце има сматрати муж мајке, односно тужени ВВ. Исказима саслушаних сведока није доведена у сумњу наведена законска претпоставка, јер се уверење сведока да би тужилац могао бити отац малолетних ГГ и ДД заснива само на сазнањима да су тужилац и тужена ББ били у интимној вези и да је након порођаја тужена ББ са децом долазила у посету код тужиоца и његове породице.

Према извештају Центра за социјални рад, петочлана породица ББ-ВВ задовољавајућег је стамбеног и материјалног статуса, деца су адекватно збринута, за задовољавање свих својих потреба упућена су и блиско емотивно повезана са оба родитеља, који свој супружнички однос описују као стабилан и чврст и негирају проблеме у партнерском функцисању. Тужени ВВ чврсто је уверен да је он биолошки отац деце и у погледу те чињенице не изражава било какву сумњу, из ког разлога су супружници ББ-ВВ одбили да се приступи ДНК анализи.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања и принципа најбољег интереса детета, применом одредби Устава Републике Србије и Породичног закона које су цитирали нижестепени судови су закључили да је тужбени захтев неоснован. Принцип најбољег интереса детета је приоритетан када се одлучује о праву детета и мора се тумачити и примењивати не изоловано, већ у контексту и у равнотежи интереса и

детета и родитеља, односно трећих лица. Родитељство туженог ВВ засновано је на законској претпоставци која није оборена, а која је управо уставновљена у интересу малолетне деце која се рађају и живе у породичним условима. Сагласно наведеном, а у одсуству поузданог показатеља ДНК анализе, интерес малолетне ГГ и ДД је да живе у стабилним породичним односима какви постоје у породици ББ-ВВ, а чему се не може претпоставити право тужиоца, као могућег биолошког оца малолетне деце, која чињеница у конкретном случају није са сигурношћу утврђена.

По налажењу Врховног суда, неосновано се ревизијом тужиоца указује да је побијана одлука заснована на погрешној примени материјалног права.

Сагласно принципу најбољег интереса детета, чланом 45. став 1. у вези са чланом 56. Породичног закона установљена је оборива законска претпоставка да се оцем детета, које је рођено у браку, сматра муж мајке детета. У складу са тим, након рођења малолетне ГГ и ДД у матичну књигу рођених је као њихов отац уписан ВВ, супруг тужене ББ. Користећи се својим правом предвиђеним чланом 56. став 2. Породичног закона, да као лице које себе сматра оцем детета тужбом може тражити утврђење свог очинства, тужилац је покренуо ову парницу, током које доказима предложеним сходно члану 228. и изведеним у складу са чланом 229. став 2. ЗПП и чланом 205. Породичног закона, није успео да обори законску претпоставку о очинству супруга мајке деце, односно о уписаној чињеници да је ВВ отац малолетне ГГ и ДД. Сагласно члану 72. став 1-3 ПЗ интересе малолетних ГГ и ДД у овој парници заступали су њихови родитељи ББ и ВВ, с обзиром да противно члану 265. став 1. у вези са чланом 266. став 1. Породичног закона њихови интереси нису били супростављени.

Противно ревизијским наводима, нижестепени судови нису правили разлику између биолошког и законског родитељства, нити су фаворизовали законско родитељство. Правни положај законског родитељства регулисан је наведеном законском претпоставком установљеном чланом 45. став 1. Породичног закона, што је у складу са одредбом члана 266. став 1. Породичног закона, јер најбољи интерес детета захтева да оно зна ко му је родитељ и да од свог родђења буде заштићено ангажовањем блиског лица које ће штитити његова права и интересе. Независно од тога, биолошком родитељу није ускраћена могућност да у судском поступку обара ту претпоставку, коју могућност је тужилац у овој парници и искористио, али противно члану 228. у вези са чланом 231. ЗПП доказима предложеним и изведеним током главне расправе у томе није успео.

Неосновани су ревизијски наводи да је противно најбољем интересу малолетне деце суд пропустио да изведе доказ ДНК анализом, на чему је тужилац инсистирао. Тужилац је према својој процесној дужности предложио најпоузданије доказно средство, али независно од истражног начела предвиђеног чланом 205. Породичног закона, које суду даје овлашћења мимо диспозиције парничних странака, у ситуацији када су тужени ББ и ВВ ускратили предају биолошких узорака ради анализе, суд није био у могућности да тај доказ изведе, јер истражно начело не предвиђа принудне мере према учесницима поступка, а сам тужилац није приложио ДНК анализу, као потврду свог биолошког очинства, који доказ је тврдио да поседује.

Правилна је одлука суда о трошковима поступка донета сходно члану 207. Породичног закона.

На основу дате правне аргументације, сходно члану 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија
Јелица Бојанић Керкез,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић